

Edyta Pietrzak <https://orcid.org/0000-0003-1878-7545>

edyta.pietrzak@p.lodz.pl

Politechnika Łódzka

Joanna Sośnicka (ed.), *Engineer with a Humanist's Soul. Humanistic Issues of Technological World*, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź 2019, s. 326

Monografia pod redakcją Joanny Sośnickiej, zatytułowana *Engineer with a Humanist's Soul. Humanistic Issues of Technological World* jest kontynuacją, drugim tomem (choć bez tej etykiety), rozwinięciem i uzupełnieniem książki tej samej redaktorki pt. *Inżynier z duszą humanisty. Miejsce i rola problematyki humanistycznej w dyskursie politechnicznym*, wydanej przez Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej w roku 2017. Tym razem jednak zebrane w tomie rozdziały stanowią zbiór tekstów anglojęzycznych. Prezentują one jednak perspektywę wielokulturową i wielonarodową. Autorzy zawartych w książce rozdziałów reprezentują uniwersytety czternastu krajów. Są wśród nich: Liechtenstein, Senegal, Wielka Brytania, Portugalia, Australia, Izrael, Holandia, Uganda, Francja, Grecja, Włochy, Chile, Stany Zjednoczone, Niemcy.

Podejmowane przez autorów monografii zagadnienia związane są z potrzebą wzbogacenia kształcenia inżynierskiego o wiedzę rozwijającą kompetencje społeczne, współpracę i komunikację, wpływającą na niezbędną i tak współcześnie oczekiwaną innowacyjność. Polskie uczelnie różnie sobie z tym radzą, czego dowodem były zawarte w tomie pierwszym artykuły zmagających się z opisywaną materią naukowców i wykładowców akademickich.

Tymczasem na przykład uczelnie amerykańskie włączają do oferty kształcenia przedmioty mające pomóc w uświadomieniu studentom wagi równości, promowanie intersekcjonalności, kursy obejmujące wiedzę o organizacji społeczeństwa, wartościach kulturowych oraz tworzą sieci łączące pracowników i studentów czy wzmacniające kampusową społeczność. Celem takich zajęć i aktywności jest wspomaganie badań naukowych i inżynierskich

w zapewnieniu wysokiej jakości wyników pracy, wspomaganie społeczeństwa – przez kierowanie badaniami, tak by odpowiadały społecznym potrzebom, oraz wspomaganie biznesu, rozwijanie nowych idei, patentów, technologii. Są to niezwykle aktualne i ważne zagadnienia, wciąż jednak niedoceniane w Polsce na tyle, na ile zasługują.

Dlatego tym razem do współpracy nad projektem związanym z miejscem nauk humanistycznych i społecznych w badaniach z zakresu nauk technicznych oraz procesie kształcenia politechnicznego Joanna Sośnicka zaprosiła badaczy i wykładowców ze świata, by podzielili się doświadczeniem i dobrymi praktykami, które być może będą miały wpływ także na polską recepcję opisywanych zagadnień.

Praca liczy 324 strony i składa się z wstępu i trzech rozdziałów. We wstępie pomysłodawczyni tomów przedstawia główną ideę przygotowania publikacji i odwołuje się do będącego inspiracją eseju prof. Marii Stolarskiej *Technik z duszą humanisty*, która podejmowała podobne zagadnienia przed dwudziestu laty. Wprowadzenie to poprzedzone jest, tak jak w tomie pierwszym, wspomnianym artykułem przedrukowanym z „Forum Akademickiego” 11(1999), tym razem w języku angielskim.

Rozdział pierwszy zatytułowany *Technika a humanistyka* i obecnie *Humanities and Technology* zawiera sześć artykułów. Są to teksty: *The Humanist Engineer* Marka Webba, Richarda Burgessa i Indiry Kuntuovej; *When the Humanities enter the engineering lab* Cheikha Mbacke Gueye’a; *Ignoring the humanities: some reasons to understand Abdoulaye’a Ba*; *What is the ‘value-added’ of being human?* Steve’a Fullera; *Closing the fractures of our souls. Philosophy and the meaningful life* Carlosa Sousy’ego Reisa i Marii Formosinho oraz *The soft side of technology. The Triple I approach* Maartena J. Verkerka.

Rozdział drugi pt. *Humanistyczne aspekty inżynierii – Humanistic Aspects of Engineering* zawiera teksty: *Touching the virtual: the body and VR technologies* Anne Cranny-Francis; *The innovative engineer: Qualitative reasoning in response to uncertainty* Yakovaa Ben-Haima; *Contextualizing the engineer’s participation in socio-technical networks of the design* Florence Lubwamy Kiyimby; *Contextualizing the engineer’s participation in socio-technical networks of the design* Harro Maata; *Working together to solve the problems of society* Hilary Yerbury; *The need of an integrated design for smart grids. The development of renewable sources: wind mills, photovoltaic plants and solar panels for households* Maartena J. Verkerka oraz *Engineers and capitalism. Lessons from the early twentieth century* autorstwa Paula F. Ribeiro i Oliviera Brette’a.

Rozdział trzeci zaś nosił tytuł *Humanistyka w edukacji i nauce – Humanities in Engineering Education* i składa się z siedmiu części prezentujących prace: *The true grand challenge for engineers: self-knowledge* Carla Mitchama; *Technocracy and the necessity of humanistic values in engineering education* Joannisa Markopoulou; *The humanistic education for the future engineer* Teresy Marii Russo i Valery’ego Luki; *Bachelor of arts in engineering* Louisa Bucciarelliego; *The place and role of humanistic issues in future engineering and engineering education. A perspective from gender studies at a technical University in Germany* Susanne Ihssen; *Engineers and the multiplicity of knowledge* Tanji Kubes i Goverta Valkenburga oraz *Humanities and social sciences at faculty of mechanical engineering and Naval Architecture at Zagreb* Dubreta Nikša.

Entuzjastycznie więc polecam recenzowaną książkę. Wszyscy, a szczególnie zainteresowani problematyką technohumanistyki znajdą w niej informacje o najnowszych badaniach zarówno z zakresu nauk humanistycznych, jak i społecznych, gdyż każdy z tekstów wieńczy bogata bibliografia. Praca Joanny Sośnickiej stanowi niezwykle cenną pozycję zwłaszcza dla polskich odbiorców, którzy mogą dzięki niej wzbogacić swój warsztat, jak również podejście badawcze, a ponadto znaleźć w niej wiele inspiracji.